

2017-06-08
S2017/03474/SF (delvis)

Socialdepartementet

Försäkringskassan
103 51 STOCKHOLM

Uppdrag om kvalitetsuppföljning av förmånen Ersättning för höga sjuklönekostnader

Regeringens beslut

Regeringen ger Försäkringskassan i uppdrag att göra en uppföljning av kvaliteten i de beslut som har fattats gällande förmånen Ersättning för höga sjuklönekostnader. En del i uppföljningen är att undersöka om arbetsgivarnas inrapporterade sjuklönekostnader avseende 2016 är korrekta. I uppdraget ingår även att följa upp hur välfungerande den nuvarande administrativa ordningen är i de delar som Försäkringskassan har ansvar för.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 1 december 2017. Uppdraget ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Bakgrund

Sedan den 1 januari 2015 finns en ersättning som kompenserar arbetsgivare som har höga sjuklönekostnader, Ersättning för höga sjuklönekostnader. Kompensationen syftar framförallt till att ersätta mindre arbetsgivare. Erhållande av ersättning kräver inget aktivt ansökningsförfarande från arbetsgivarens sida. Om arbetsgivaren lämnar uppgift om sjuklönekostnader i sin månatliga arbetsgivardeklaration prövar Försäkringskassan automatiskt rätten till ersättning efter kalenderårets slut. Villkoren för att få ersättning regleras i lagen (1991:1047) om sjuklön. De arbetsgivare som enligt denna lag uppfyller villkoren krediteras aktuell ersättning på sina skattekonton. Hand-

läggningen på Försäkringskassan sker i stor utsträckning maskinellt. En del ärenden tas ut för närmare manuell utredning och kontroll.

Processen innebär att arbetsgivaren lämnar uppgifter om sjuklönekostnader till Skatteverket som i sin tur vidarebefordrar dessa till Försäkringskassan. Det är Försäkringskassan som har ansvaret för att kontrollera de inrapporterade uppgifterna om sjuklönekostnader. Vid införandet av förmånen yttrade Försäkringskassan att myndigheten kommer att rikta och genomföra kontroller i ärenden med hög risk för fel liksom genomföra slumpvisa kontroller, något som regeringen såg positivt på och ansåg vara en förutsättning för att minska risken för att Försäkringskassan skulle fatta beslut på felaktiga uppgifter.

Utgifterna för förmånen har under de första två åren blivit avsevärt högre än vad reformen ursprungligen var beräknad till. Utgifterna för 2016 prognostiseras nu bli ca 900 miljoner kronor istället för de ursprungligen beräknade 360 miljoner kronor. Skillnaden kan sannolikt förklaras av ett antal olika faktorer. Till stor del kan den troligtvis förklaras av att de data som fanns tillgängliga vid framtagandet av reformen var bristfälliga. Utfallet tyder på att vissa arbetsgivares sjuklönekostnader är betydligt högre än vad som tidigare har varit känt. Vidare kan de högre kostnaderna även bero på att korttids-sjukfrånvaron har ökat de senaste åren. Likaså kan en felaktig rapportering från arbetsgivarna bidra till differensen. Det finns skäl att inhämta mera information för att med större säkerhet kunna förklara skillnaden. Detta uppdrag syftar till sådan kunskapsinhämtning.

Närmare om uppdraget

Försäkringskassan ska göra en uppföljning av kvaliteten i de beslut som har fattats gällande förmånen Ersättning för höga sjuklönekostnader avseende år 2016. Uppföljningen bör kunna ske genom riktade och slumpmässiga kontroller av ett större antal beslut. I uppdraget ingår att undersöka korrektheten såväl i de sjuklönekostnader som arbetsgivare har rapporterat in som i de efterföljande besluten.

Den administrativa ordning som gäller för förmånen är ännu förhållandevis ny och skiljer sig från hur ersättningar från socialförsäkringen vanligtvis administreras och lämnas. Det är angeläget att säkerställa att denna ordning inte innehåller kvalitetsbrister i olika avseenden. I uppdraget ingår därför att

även följa upp hur välfungerande den administrativa ordningen är i de delar som Försäkringskassan ansvarar för.

I uppdraget ingår vidare att redovisa vilken kontrollapparat och vilka kontroller som Försäkringskassan använder eller planerar att använda i detta ärendeslag utöver de som finns inbyggda i den maskinella hanteringen.

På regeringens vägnar

Åsa Regnér

Susanne Mattson

Kopia till

Statsrådsberedningen
Finansdepartementet
Näringsdepartementet